

Sygn. akt V CZ 47/07

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa "E. " S.A. w W.

przeciwko J. B. i P. M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 29 maja 2007 r.,

zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 lutego 2007 r.,

oddala zażalenie i przyznaje radcy prawnemu A. S. od Skarbu Państwa - kasy Sądu Apelacyjnego kwotę 1.800 zł powiększoną o podatek VAT w stawce 22% tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 26 lutego 2007 r. odrzucił apelację pozwanych J. B. i P. M. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 20 grudnia 2006 r. oraz odmówił przyznania wynagrodzenia radcy prawnemu ustanowionemu z urzędu. W uzasadnieniu wskazał, że pozwani wnosząc apelację, w której wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczyli na kwotę 132.977,77 zł, uiścili tylko opłatę podstawową w kwocie 30 zł. Tymczasem postanowieniem z dnia 19 września 2006 r. zostali oni zwolnieni jedynie od opłaty od nakazu zapłaty. Skoro w terminie do wniesienia apelacji nie złożyli wniosku o zwolnienie od obowiązku ponoszenia dalszych kosztów sądowych, zobowiązani byli wraz z wniesioną apelacją uiścić opłatę stosunkową stanowiącą 5% wartości przedmiotu zaskarżenia. Nienależycie opłacona apelacja wniesiona przez profesjonalnego pełnomocnika podlega odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c.

Sąd Apelacyjny uznał, że sporządzenie przez radcę prawnego apelacji podlegającej odrzuceniu nie jest „udzieleniem pomocy prawnej” usprawiedliwiającym przyznanie wynagrodzenia.

W zażaleniu wniesionym na powyższe postanowienie skarżący - przyznając, że apelacja nie została należycie opłacona - zarzucili Sądowi Apelacyjnemu błędne zastosowanie art. 130² § 3 k.p.c. W ich ocenie istnieje zasadnicza różnica pomiędzy nienależytym opłaceniem apelacji, a jej nieopłaceniem i tylko w tym drugim przypadku wymieniony przepis znajduje zastosowanie. W sytuacji natomiast, kiedy apelacja jest nienależycie opłacona, zastosowanie winien mieć art. 130² § 1 i 2 k.p.c.

Skarżący zakwestionowali również pogląd, że działający w ich imieniu radca prawny ustanowiony z urzędu nie spełnił wymogu „udzielenia pomocy prawnej”. Zdaniem skarżących pełnomocnik sporządził i wniósł apelację w zakreślonym przepisami terminie, a skuteczność wniesionej apelacji nie może być jedynym kryterium oceny, czy udzielona została pomoc prawna.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nienależyte opłacenie pisma procesowego oznacza uiszczenie od pisma opłaty niższej niż należna, tj. opłaty niższej od tej, której podlega pismo na podstawie przepisów ustawy (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2006 r., I PZ 18/06, nie publ.; z dnia 24 listopada 2006 r., III CZ 70/06, nie publ.). Z tego punktu widzenia nie jest istotne, czy zostanie wniesiona jakakolwiek opłata, czy też żadna opłata nie zostanie wniesiona. Zarówno w pierwszym jak i drugim przypadku pismo jest nienależycie opłacone.

Odmienne stanowisko skarżących nie znajduje żadnego uzasadnienia. Prawidłowo zatem Sąd Apelacyjny odrzucił - z powołaniem się na art. 130² § 3 k.p.c. - apelację wniesioną przez radcę prawnego, podlegającą opłacie w wysokości stosunkowej, obliczonej od wartości przedmiotu zaskarżenia, bez wezwania do wniesienia tej opłaty.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest pogląd, który skład orzekający podziela, że radcy prawnemu (adwokatowi) nie przysługują koszty pomocy prawnej udzielonej stronie z uchybieniem podstawowym zasadom staranności i profesjonalizmu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 1999 r., I CKN 1046/97, OSNC 1999, nr 10, poz. 178; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., V CKN 387/01, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 2003 r., II CK 112/03, nie publ.).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Apelacyjny słusznie uznał, że sporządzenie i wniesienie przez radcę prawnego apelacji, która następnie zostaje odrzucona, nie może być uznane za udzielenie profesjonalnej pomocy prawnej. Tak ocenić należy nie tylko sporządzenie apelacji, która nie zawiera wymaganych elementów konstrukcyjnych, ale również wniesienie apelacji nienależycie opłaconej. W obu przypadkach skutek jest taki sam – odrzucenie środka odwoławczego *a limine*. Należy zważyć, że pełnomocnik strony pozwanej nie tylko nie zakwestionował faktu nienależytego opłacenia apelacji, ale wręcz przyznał, że nieuiszczenie wymaganej opłaty było następstwem pomyłki. Takie działanie niewątpliwie uchybia podstawowym zasadom staranności i profesjonalizmu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie i przyznał radcy prawnemu reprezentującemu skarżących z urzędu wynagrodzenie stosownie do art. 22³

ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2002 r., Nr 123, poz. 1059 ze zm.) oraz § 15 ust.1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 6 oraz § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. Nr163, poz. 1349 ze zm.).